

1 Eylül Dünya Barış Günü ve Evrensel Yaşama Hakkı

Bütün insanlar özgür; onur ve hakları yönünden eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler ve birbirlerine karşı kardeşçe davranmalıdırlar. (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi; Madde 1)

İnsan hakları evrensel bildirgesine göre: bütün insanlar özgür; onur ve hakları yönünden eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler ve birbirlerine karşı kardeşçe davranmalıdırlar. Herkes ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal görüş, zenginlik gibi herhangi bir statü gözetilmeksizin tüm hak ve özgürlükler açısından eşittir.

Herkesin yaşama, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı vardır. (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi; Madde 3)

Hiç kimse işkenceye ya da acımasız insanlık dışı, onur kırıcı ceza ya da muameleye uğratılamaz. 10 Aralık 1948'de kabul edilen bildirgenin üzerinden 58 yıl geçmesine rağmen bugün dünyanın bir çok yerinde çatışmalar, savaşlar, zulümler ve terör yaşanmakta yaşanan tüm bu olumsuzluklar insanın en temel haklarından olan yaşama hakkını elinden almaktadır.

1 Eylül'ün Birleşmiş Milletler tarafından Dünya Barış günü olarak ilan edilmesinin 61. yılında dünya hala böl-

gesel terör ve savaşlarla çalkalanmakta, savaşın karanlık ve korkutucu yüzü, en çok ta savunmasız çocukları ve kadınları hedef almakta. Gün geçmiyor ki basın-yayım organlarında, masum, yaşadığı acılara belki de anlam bile yükleyemeden yitip giden küçük bedenleri görüyoruz. İnsanlık tarihinin en büyük acılarının anısına kabul edilen 1 Eylül Dünya Barış Günü geçmişin acılarından ders alarak geleceğin barış içinde şekillenmesi amacıyla kabul edilse de bugün yaşanan çatışmalar, terör, savaşlar ve bunların yol açtığı yoksulluk ve açlık insanın en temel haklarıyla çelişmektedir.

Alman ordularının 1 Eylül 1939 yılında Polonya'ya girmesiyle başlayan 2. Dünya Savaşı, dünyanın en büyük yıkımına ve acılarına sahne oldu. Ardında elli iki milyon ölü, milyonlarca yaralı, harabe haline gelmiş kentler, acı ve gözyaşı bıraktı ve savaşın başlangıç tarihi olan

Kimse, kölelik ya da kulluk altında tutulamaz, kölelik ve köle ticareti her türüyle yasaktır. (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi; Madde 4)

Hiç kimse işkenceye ya da acımasız insanlık dışı, onur kırıcı ceza ya da muameleye uğratılamaz. (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi; Madde 5)

1 Eylül geçmişin anılarını göz önüne sermek için dünya barış günü olarak ilan edildi.

1946'dan bugüne kadar yaşanan savaşlarda 25 milyona yakın insanın öldüğü, 40 milyona yakın insanın ise yaşadığı topraklardan zorla çıkarıldığı istatistik veriler arasındadır. Savaşların, çatışmaların, terörün ve şiddetin yarattığı tahribatlar hem doğal çevre üzerinde olumsuz etkiler yaratırken hem de açlık, sağlık sorunları, yoksulluk gibi sorunlarında oluşmasına sebep olmaktadır. Verilere göre dünyada barış için harcanan her 1 dolara karşılık, silahlanmaya 2000 dolar harcanmaktadır.

Aradan geçen onca zamana rağmen insanlığın tek isteği barış olsa da yaşanan acıları unutmamak ve unutturmamak için takvim yaprağında bir gün barışa adansa da bugün biliyoruz ki dünyanın çeşitli yerlerinde süren savaş ve çatışmalarda on binlerce insan yaşamını yitirdi ve yitirmekte. Bir ütopya olarak insanoğlunun karşısında duran barış ve kardeşlik terimlerinin içi boşaldı. Şiddet ve baskı içeren tüm yöntemler düzen ve eğitim

Herkesin, düşünce, vicdan ve din özgürlüğü vardır. (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi; Madde 18)

aracı olarak baş tacı edildi. Barışın ancak eşit ve insanca yaşanılacak bir dünyada mümkün olacağı unutuldu. Bugün özlemi duyulan barış nasıl sağlanabilir? Bölgesel savaş yaşanan ülkelerde ki kaos durumunun daha da çetrefilleşmesi, çok kimliklilik ve çok kültürlülük anlayışının gözardı edilerek, ötekine karşı ben ve daha da ileri giderek ötekilere karşı biz anlayışının empoze edilmesi ve yaygınlaştırılmasıyla barış nasıl sağlanabilir?

Herkesin görüş ve anlatım özgürlüğüne hakkı vardır. (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi; Madde 19)

Birlikte yaşama kültürünün, hangi etnik kökenden, hangi dinden, hangi mezhepten hangi düşünceden, olursa olsun tüm insanların özgür; onur ve hakları yönünden eşit doğdukları inancıyla inşa edilmesi, özlemi duyulan barışı da beraberinde getirecektir. Ötekinin farklılığının

Herkesin, kişiliğinin özgürce ve tam gelişmesine olanak veren topluma karşı ödevleri vardır. (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi; Madde 29/1)

bir yabancılaşma ve uzaklaşma unsuru olarak değil, anladıkça aşılacak, kültürel zenginliğin parçaları olarak yorumlanıp, yaşama aktarılacak değerler olduğunun bilincine varmak, var olan hoşgörüyü görmenin de diğer yönüdür.